

چهارمین کنفرانس ملی شهرسازی، معماری، عمران و محیط زیست

بررسی و سنجش حس امنیت در مناطق مختلف شهری (نمونه موردی محله پیام ایلام)

ایوب شکری^۱، نادر شوهانی^۲، امیرحسین آزادی^۳

۱- کارشناسی ارشد، دانشگاه پیام نور مرکز ایلام، گروه جغرافیا

۲- هیئت علمی، دانشگاه پیام نور مرکز ایلام، گروه جغرافیا

۳- کارشناسی، دانشگاه پیام نور مرکز ایلام، گروه مهندسی شهرسازی

چکیده

از آنجا که فضاهای شهری امروزی مولفه ای برای وقوع نابهنجاری های شهری و در نتیجه عدم وقوع امنیت در شهر می باشد. بنابراین بررسی جنبه های کیفی و کمی امنیت چه از لحاظ کالبدی و چه از لحاظ اجتماعی در فضاهای شهری امری ضروری است همچنین بررسی شرایط امنیت زنان و دختران در فضاهای شهری بخصوص در هنگام شب دارای اهمیت است. این پژوهش از لحاظ هدف، کاربردی و از لحاظ شیوه گردآوری داده ها، جزء پژوهش های توصیفی، همبستگی است. در پژوهش حاضر جامعه آماری کلیه شهروندان محله پیام ایلام می باشد. تعداد نمونه را با استفاده از فرمول کوکران ۷۶ نفر در نظر می گیریم. و از طریق نمونه گیری تصادفی خوشه ای اعضای نمونه را انتخاب می کنیم. ابزار پژوهش شامل پرسشنامه می باشد که در میان ۷۶ نفر نمونه آماری توزیع شد. داده های حاصل با استفاده از نرم افزار SPSS و تحت آزمون های آماری همبستگی تجزیه و تحلیل شدند. نتایج نشان داد که: بین میزان امنیت محیطی، در مناطق مرکزی شهر و منطقه پیام تفاوت معناداری وجود دارد. بین میزان امنیت محیطی، در اوقات مختلف روز، تفاوت معناداری وجود دارد. بین میزان امنیت محیطی، بین مردان و زنان تفاوت معناداری وجود دارد. یافته های دیگر نشان میدهد که مردم در انتخاب فضاهای ناامن در کل شهر تفاهم نسبی دارند اکثریت آنها محله های پایین شهر، حاشیه ساختمانهای نیمه کاره و کوچه های خلوت و تاریک را فضایی با امنیت کم ارزیابی میکنند این حس عدم امنیت، در خیابان های شلوغ و مملو از جمعیت کاهش میابد. مردم حضور موثر پلیس و نیروی انتظامی - ارتقاء سطح فرهنگی و وجود شرایط مناسب فضا را مهمترین عامل در ایجاد حس امنیت میدانند.

کلمات کلیدی: امنیت، فضاهای شهری، پیام ایلام

۱- مقدمه

بی تردید هیچ عنصری برای پیشرفت، توسعه و تکامل یک جامعه و نیز شکوفایی استعدادها مهمتر از امنیت و تامین آرامش در جامعه نیست؛ به بیان دیگر از ساده ترین مناسبات اجتماعی نظیر ارتباطات رودررو تا پیچیده ترین تعاملات بشری امروز که تحت عناوین گوناگونی چون فعالیت های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و ... مطرح است، زیر نفوذ مباحث امنیتی قرار دارد و بی شک بدون امنیت تصور شکل گیری و تداوم فعالیت ها تا اندازه ای غیر ممکن است. اهمیت امنیت در جامعه به اندازه ای است که مازلو در هرم سلسله مراتب نیازهای بشری خود بعد از نیازهای جسمانی امنیت را به عنوان دومین نیاز بشری مطرح می کند. وی در خصوص اهمیت امنیت و ایمنی می گوید: نیاز جسمانی با نیاز به امنیت و ایمنی تعقیب می شود.

چهارمین کنفرانس ملی شهرسازی، معماری، عمران و محیط زیست

به محض سیر شدن شکم و رفع نیازهای جسمانی، نیاز ایمنی مطرح می شود که از یکسو تداوم وضع موجود است یعنی اینکه در آینده نیز بتواند سیر شود و از سوی دیگر صیانت ذات و بودن در صحنه زندگی برای انسان مطرح است ... نیاز امنیت و ایمنی در کنار نیاز جسمانی را نیازهای اولیه می گویند چرا که بودن و نبودن آنها موجب بودن یا نبودن آدمی می شود. (فرهنگی، ۱۳۸۶ : ۱۳۱-۱۳۲). در این پژوهش به بررسی و سنجش حس امنیت در مناطق مختلف شهری می پردازیم.

۲- بیان مسئله

نیاز به امنیت، همواره از بنیادی ترین نیازهای انسان در جامعه بشری به شمار می رود. مبحث امنیت از نظر روان شناسی به خصوص در بهداشت روانی و در آسیب شناسی روانی اهمیت بسیار دارد. آرامش، رشد، شکوفایی انسان، بروز همه استعدادها و خلاقیتها و نیل به همه کمالات انسانی در سایه امنیت به دست می آید. امروزه امنیت از شاخصه های کیفی زندگی در شهرها است. آسیب های اجتماعی از مهم ترین پیامدهای مختلف امنیت به شمار می روند. از آنجا که فضاهای شهری امروزی، مولفه ای برای وقوع ناهنجاری های شهری و در نتیجه عدم وقوع امنیت در شهر می باشد، بررسی جنبه های کیفی و کمی امنیت، چه از لحاظ کالبدی و چه از لحاظ اجتماعی در داخل هر یک از فضاهای شهری امری ضروری است. اهمیت محوری امنیت و ایمنی در هر یک از فضاها و عناصر کالبدی شهری، بخصوص در فضاهایی با طراحی و کاربرد نامناسب، بایستی بررسی شود (قرایی و همکاران، ۱۳۸۹). در این پژوهش به مسئله امنیت در بین شهروندان می پردازیم. و این مسئله را بیان می کنیم که آیا بین زنان و مردان و اوقات مختلف روز و مناطق مختلف تفاوت معناداری وجود دارد؟

۳- ضرورت و اهمیت تحقیق

امروزه توجه به مفهوم امنیت شهروندان و روشهای ارتقاء آن، به عنوان یکی از اولویت های اساسی تئوری پردازی شهری تبدیل شده است. معیار های شناخت و تحلیل امنیت در پهنه شهر بسیار متفاوت است و با توجه به مؤلفه های کالبدی، کارکردی و محیطی نوسان پیدا می کند. شهر شیراز به دلایلی مانند تنوع فرهنگی به دلیل مهاجرت از اقصی نقاط کشور و نزدیکی به استانهای شرقی و جنوبی، عوامل کالبدی، اجتماعی، اقتصادی، امنیت را در مناطق مختلف با تغییراتی مواجه کرده است (ساسانی پور و همکاران، ۱۳۹۳)

از آن جا که توجه به تفاوت های مکانی و زمانی و جنسیتی شهروندان در بررسی حساس امنیت شهری ضرورت دارد، زیرا تفاوت ها در ویژگی های هر مکان می تواند در القای متفاوت احساس امنیت با ترس، به شهروندان تأثیر گذار است، لذا این پژوهش، در پی شناخت این تفاوت های مکانی و زمانی و جنسیتی و تأثیر آن بر احساس امنیت در شهروندان شهری منطقه پیام شهر ایلام است که سهم بالایی از مشکلات اجتماعی داشته اند. شناخت این روابط، در ریشه یابی عوامل مکانی و زمانی و جنسیتی در شهروندان منطقه پیام ایلام می تواند در اقدامات آتی مسئولان برای افزایش احساس رضایت از سکونت در مکان مورد مطالعه و احساس تعلق به مکان مورد مطالعه موثر باشد.

۴- مبانی نظری:

امنیت:

امنیت ابعاد مختلفی دارد امنیت انسانی به معنی حفظ حقوق و امنیت فردی، مالی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی است. امنیت انسانی دو بعد دارد بعد حداقلی (کفاف) که در آن آحاد جامعه قادر به تامین و تضمین معیشت و امنیت خود هستند و بعد ارتقایی (رفاه) که در آن مردم قادرند از احساس مثبت و آسایش در زندگی و امنیت روانی-اجتماعی برخوردار باشند. اما در این میان امنیت فردی برای مردم بیشتر از سایر امنیت های انسانی دارای اهمیت است. در واقع احساس عدم امنیت افراد در یک جامعه تبعات فراوانی می تواند در پی داشته باشد. فقدان اعتماد یا احساس نگرانی نسبت به مسائل مختلف سبب رفتارهای

چهارمین کنفرانس ملی شهرسازی، معماری، عمران و محیط زیست

کناره گیری می شود. اگر بتوانند منطقه ناامن را ترک می کنند. اخلال و بی نظمی مهار نشده به شهروندان نشان می دهد که آن منطقه ناامن است. (گیدنز ۱۳۷۸)

مبنای نظری نظم و امنیت، معطوف به فلسفه وجود این دو مفهوم و رابطه کنش متقابل آنها در جامعه می باشد و از بنیادی ترین مولفه های هر جامعه محسوب می شود بنابراین در هر جامعه ای نتیجه ایجاد نظم و امنیت از هم پاشیدگی آن جامعه خواهد بود. در مقابل زیر بنای هر سازمان پایدار اجتماعی متشکل از مولفه های بنیادی و متناظر آن از نظم و امنیت اجتماعی است (صالحی ۱۳۸۷: ۱۷)

امنیت و احساس آرامش و اطمینان از عدم تعرض به جان، مال و سایر حقوق انسان است. این ارزش انحصاری، یکی از ضرورت های زندگی فردی و اجتماعی است. در زمان های گذشته، حصارهای اطراف شهرها و خندق های اطراف آن ها حریم امنی برای شهر و ساکنان آن ایجاد می کرد. به این ترتیب شهر از تعرض بیگانگان مصون می شد (کامیار ۱۳۸۲: ۳۳)

مهمترین نیاز از نظر روحی امنیت است که به عنوان مهمترین هدف زندگی و جوهر سلامت روانی فرد تلقی می شود (فروم ۱۳۶۰: ۱۱)

در طبقه بندی نیازها که توسط مازلو به انجام رسیده است امنیت پس از نیازهای فیزیولوژیک (آب و غذا و...) دومین طبقه از مهمترین و بنیادی ترین نیازها معرفی شده است. به عقیده مازلو (۱۹۶۸) هنگامی که نیازهای فیزیولوژیک برآورده شدند. بلافاصله مردم توجهشان به برآورده ساختن و ارضای نیازهای سطح بالاتر نظیر امنیت خواهد شد. این نیازها شدیداً به گونه ای تنگاتنگ با توانایی های اجتماعی و کالبدی محیط در رابطه اند (صالحی ۱۳۸۷: ۲۲)

مفهوم امنیت به دفاع با حفاظت از خود، خانواده، دوستان و اموال باز می گردد. مفهوم امنیت در فضای شهری از یک سو با جرم ارتباط پیدا می کند اگر چه از آن بسیار است و از سوی دیگر با مفهوم قربانی جرم واقع شدن و ترس از آن در ارتباط است. از سوی دیگر می بایست میان ترس و خطر یا احساس امنیت کردن و در امان بودن تفاوت قائل شد. از نظر علمی درک اثرات جرم ترس از قربانی شدن باعث می شود که بسیاری از مردم از خطرات دوری کنند یا حداقل میزان در معرض خطر قرار گرفتن شان را کاهش دهند. این خود منجر به عدم حضور مردم نه تنها در یک مکان خاص بلکه در بیشتر فضاهای عمومی شود (کارمونا ۲۰۰۳: ۲۴۱)

احساس امنیت اجتماعی:

امنیت اجتماعی از نظر باری بوزان که برای نخستین بار به شکل منسجم به امنیت اجتماعی توجه کرد، به حفظ ویژگی هایی اطلاق می شود که افراد بر مبنای آنها، خودشان را گروهی اجتماعی تلقی می کنند. به بیانی دیگر، امنیت اجتماعی به جنبه هایی از زندگی فردی معطوف می شود که هویت گروهی او را سامان می دهند (بوزان، ۱۳۷۸: ۸۹-۸۰)

نیاز به امنیت در شهرها، بازتاب های فضایی و کالبدی را | به عنوان یک اصل مهم و حیاتی به همراه داشته است (صالحی، ۱۳۸۷). بنابراین، برقراری امنیت در ساختار شهری و برخورداری شهروندان از احساس امنیت، اهمیت فزاینده ای دارد. نظم و امنیت از نیازهای اولیه و حیاتی مهم شهروندان در شهر است، در واقع اساس زندگی شهری بر این دو محور قرار دارد. برخی از فضاهای شهری هستند که زمینه را برای بر هم خوردن نظم و امنیت فراهم می کنند. فضا و جرم رابطه ای نزدیک با هم دارند. بنابراین شناخت این فضاها و تأثیر آن در کاهش امنیت و بر هم خوردن نظم شهری از نکات بسیار مهمی است که طراحان و برنامه ریزان شهری در مدیریت شهرها باید به آنها توجه ویژه ای داشته اند

در کنار مفهوم امنیت، احساس امنیت» مطرح می شود. احساس امنیت را واکنش عاطفی به جرایم خشونت بار اجتماعی و آسیب های فیزیکی در نظر می گیرند و با طیفی از واکنش های عاطفی و عملی به جرم و بی نظمی که افراد با اجتماع با آن مواجه اند (Gent, ۲۰۰۵: ۶۵)

چهارمین کنفرانس ملی شهرسازی، معماری، عمران و محیط زیست

در عصر حاضر، محیط های نامطلوب شهری مشکلات بسیاری را برای شهروندان ایجاد کرده و در رشد آسیب های اجتماعی مؤثر هستند. با گسترش این آسیب ها، امنیت، رنگ می بازد و بر میزان جرم افزوده می شود؛ مردم در کنش های اجتماعی محتاطانه عمل می کنند و با هر اتفاقی، ترس و دلهره آنها دو چندان می شود و در نتیجه احساس ناامنی می کنند.

گفتنی است که در رویکرد سنتی، امنیت اجتماعی همراه با مفهوم حفظ و بقای زندگی مطرح می شود؛ به عبارتی، باید زندگی اعضای جامعه حفظ شود و از این رو، باید عواملی حذف شوند یا کاهش یابند که حفظ و بقای زندگی را تهدید و روند استمرار حیات را مختل می کنند. در رویکرد مدرن، امنیت اجتماعی به معنای احساس آرامش، اطمینان خاطر و نداشتن اضطراب و ترس است (گیدنز، ۱۳۷۸: ۱۱۹)

رابرت ماندن در باره امنیت می نویسد: امنیت از نظر مفهومی، چهره ای متغیر دارد و از این رو، ارائه تعریفی کامل از امنیت مستلزم بررسی و پژوهش درباره مفاهیم کلیدی مانند قدرت، تهدید و ساختار جامعه است (واثقی، ۱۳۸۱: ۱۵). البته همین اندازه که دل و ذهن و باور انسان نسبت به نبودن تهدید و تعرض علیه خود اطمینان حاصل کند، از امنیت برخوردار است، اعم از اینکه عامل تهدید کننده بالقوه یا بالفعل وجود داشته باشد یا نباشد (همان، ۱۳۸۱: ۱۲۹)

چهار نوع امنیت مختلف درباره مرجع امنیت مطرح است: امنیت یکایک شهروندان، امنیت ملت، امنیت رژیم و امنیت دولت (تریف، ۱۳۸۳: ۴۶)

مفاهیم پژوهش احساس امنیت احساس امنیت عبارت است از نوعی ذهنیت و جهت گیری روانی مثبت (رضایت بخش، قانع کننده و آرام بخش) شهروندان نسبت به عدم تأثیر گذاری حضور و بروز رویدادها و وقایع ضد امنیتی در شرایط فعلی و آتی، در حوزه های امنیت اجتماعی، ثبات سیاسی، انسجام هویت یکپارچگی، | امنیت سرزمینی (رجبی ۵، ۱۳۸۲ : ۴۷). احساس امنیت پدیده روان شناختی- اجتماعی است که دارای ابعاد گوناگونی است. به لحاظ روش شناسی احساس امنیت، سازه چند بعدی است و در ارتباط با شرایط اجتماعی و افراد مختلف به گونه ای متفاوت ظهور یافته و به اشکال مختلف نیز قابل سنجش و اندازه گیری است (مؤدن جامی، ۲۶: ۱۳۷۸). مفهوم احساس امنیت یکی از شاخصه های کیفیت زندگی در شهرها است و آسیب های اجتماعی از مهم ترین پیامدهای مختلف امنیت به شمار می روند (عظیمی هاشمی، ۲۲)

۵- پیشینه تحقیق

شاطریان (۱۳۹۵) سنجش عوامل مؤثر بر احساس امنیت در مناطق روستایی (مطالعه موردی شهرستان نطنز) را تدوین نمودند. نتایج حاصل از آزمون همبستگی پیرسون نشان می دهند که بین دو متغیر احساس امنیت و میزان اعتماد اجتماعی و میزان امنیت و رضایتمندی رابطه معناداری وجود دارد. مجاورت با کاربری های ترس آور در روستاهای مطالعه شده بر میزان امنیت ساکنان در روستاها تأثیر می گذارد و بنابراین، موقعیت سکونتگاه به ویژه در نواحی روستایی در ایجاد احساس امنیت تأثیرگذار است.

بونت و پاسکال " (۲۰۰۷)، در پژوهشی نشان دادند که زنها و دختران از زندگی کردن در مکان هایی که مطابق آمارهای رسمی جرم و ناامنی در آنها زیاد است و به اسم محله های مسأله دار شناخته شده است در هراس هستند و نسبت به آنها احساس ناامنی می کنند .

جیوردانو (۲۰۰۸)، در پژوهش نشان داد که شبکه های خیابانی محله ها نیز عامل بسیار مهمی در شکل دادن به الگوهای جرم هستند. نتیجه این پژوهش نیز بر این اشاره دارد که به راستی نتیجه شبکه خیابان | و کاربری زمین، هر دو در مسائل مربوط به جرایم محله مشارکت دارند.

۶- اهداف پژوهش

بررسی میزان امنیت محیطی، در مناطق مرکزی شهر و منطقه پیام

چهارمین کنفرانس ملی شهرسازی، معماری، عمران و محیط زیست

بررسی میزان امنیت محیطی، در اوقات مختلف روز

بررسی میزان امنیت محیطی، بین مردان و زنان

۷- فرضیات پژوهش

بین میزان امنیت محیطی، در مناطق مرکزی شهر و منطقه پیام تفاوت معناداری وجود دارد.

بین میزان امنیت محیطی، در اوقات مختلف روز، در منطقه پیام تفاوت معناداری وجود دارد.

بین میزان امنیت محیطی، بین مردان و زنان منطقه پیام تفاوت معناداری وجود دارد.

۸- روش تحقیق

در بخش نظری از روش مطالعه کتابخانه ای و استفاده از منابع موجود در قالب کتاب ها، رسانه ها، گذارش ها و نقشه ها بهره گیری شد و در بخش مطالعات میدانی و سنجش یافته های مطالعه از روش پرسش نامه و مشاهده استفاده شد. روش توضیح و پاسخ گویی به پرسشنامه، روش مشترک سنجش بود و اهالی محله پیام در شهر ایلام مورد سنجش بوده است با توجه به جمعیت محله مورد بررسی و محدودیت های زمانی و انسانی پژوهش، از روش نمونه گیری استفاده شد. در این فرایند محله پیام به عنوان زیرمجموعه ای مجزا در نظر گرفته شد و نمونه گیری در محله بطور جداگانه صورت پذیرفت و نمونه ها از میان مجموعه خانوارهای ساکن در محله پیام انتخاب شده اند از آنجا که روایی و پایایی (اعتبار و قابلیت تعمیم) یافته ها برای این پژوهش اهمیت داشت، از روش های نمونه گیری تصادفی بهره گیری شد تا نمونه به دست آمده به نحو مناسبی معرف نظر ها یا دید گاه های هر محله باشد. برای محاسبه حجم نمونه در محله از روش کوکران استفاده شده است. با جایگذاری حجم جامعه (تعداد خانوارهای هر محله) در رابطه کوکران، حجم نمونه در محله پیام ۷۶ محاسبه گردید که برای اطمینان بیشتر و تشابه تعداد پرسشنامه ها که منجر به سادگی مقایسه نتایج می شود. تعداد ۵۰ پرسشنامه در محله توزیع شد همچنین معادل ۲۰ درصد حجم نمونه در محله به دست ادرکاران امور شهری در سطح محلی اختصاص داده شد. بنابراین، در محله تعداد ۱۰ پرسشنامه میان کارکنان شهرداری محله و ۱۰ پرسشنامه میان کارکنان شعبه های محلی سایر ادارات متولی امور شهری (شامل: آموزش پرورش، ادارات آب و...) توزیع گردید.

۹- تحلیل یافته ها

نتایج فرضیات:

فرضیه اول: بین میزان امنیت محیطی، در مناطق مرکزی شهر و منطقه پیام تفاوت معناداری وجود دارد.

با توجه به سطح معنی داری آزمون لون که کوچکتر از $0/05$ می باشد. فرض برابری واریانس دو گروه پذیرفته می شود. نتایج آزمون t ($t = 1/771$ و $Sig = 0/002$) گویای آن است که بین میزان امنیت محیطی، در مناطق مرکزی شهر و منطقه پیام تفاوت معناداری وجود دارد و این دو منطقه با سطح اطمینان ۹۵ درصد در میانگین نمره میزان امنیت محیطی با هم مشابه هستند (به اصطلاح، فرض H_0 که دلالت بر عدم معنی داری تفاوت دارد، رد می شود). و نتیجه می گیریم که: بین میزان امنیت محیطی، در مناطق مرکزی شهر و منطقه پیام تفاوت معناداری وجود دارد.

چهارمین کنفرانس ملی شهرسازی، معماری، عمران و محیط زیست

جدول (۱) مقایسه میزان امنیت محیطی، در مناطق مرکزی شهر و منطقه پیام

اوقات روز	میانگین	انحراف معیار	مقدار t	درجه آزادی	سطح معناداری برای آزمون دو دامنه (Sig)	تفاوت میانگین	
						فاصله اطمینان ۹۵ درصد برای اختلاف حد بالا و پایین	حد پایین
مناطق مرکزی شهر	۹۱/۱۴	۱۳/۲۶۸	۱/۷۷۱	۳۹۸	۰/۰۰۲	۲/۵۶۳	-۰/۲۸۳
منطقه پیام	۸۸/۵۸	۱۴/۶۳۹					۵/۴۰۹

فرضیه دوم: بین میزان امنیت محیطی، در اوقات مختلف روز، در منطقه پیام تفاوت معناداری وجود دارد. با توجه به سطح معنی داری آزمون لون که کوچکتر از ۰/۰۵ می باشد. فرض برابری واریانس دو گروه پذیرفته می شود. نتایج آزمون t ($t = 1/150$ و $Sig = 0/005$) گویای آن است که بین میزان امنیت محیطی، در اوقات مختلف روز، در منطقه پیام تفاوت معناداری وجود دارد و این دو زمان با سطح اطمینان ۹۵ درصد در میانگین نمره میزان امنیت محیطی با هم مشابه هستند (به اصطلاح، فرض H_0 که دلالت بر عدم معنی داری تفاوت دارد، رد می شود). و نتیجه می گیریم که: بین میزان امنیت محیطی، در اوقات مختلف روز، در منطقه پیام تفاوت معناداری وجود دارد. و هرچه به غروب نزدیک شویم امنیت کمتر می شود.

جدول (۲) میزان امنیت محیطی، در اوقات مختلف روز منطقه پیام

اوقات روز	میانگین	انحراف معیار	مقدار t	درجه آزادی	سطح معناداری برای آزمون دو دامنه (Sig)	تفاوت میانگین	
						فاصله اطمینان ۹۵ درصد برای اختلاف حد بالا و پایین	حد پایین
صبح	۸۲/۱۴	۱۳/۳۶۸	۱/۱۵۰	۳۲۵	۰/۰۰۵	۲/۶۰۲	-۰/۳۴۱
عصر	۸۸/۳۶	۱۴/۲۴۸					۵/۱۰۸

فرضیه سوم: بین میزان امنیت محیطی، بین مردان و زنان منطقه پیام تفاوت معناداری وجود دارد. با توجه به سطح معنی داری آزمون لون که کوچکتر از ۰/۰۵ می باشد. فرض برابری واریانس دو گروه پذیرفته می شود. نتایج آزمون t ($t = 1/210$ و $Sig = 0/000$) گویای آن است که بین میزان امنیت محیطی، در بین مردان و زنان منطقه پیام تفاوت معناداری وجود دارد و این دو زمان با سطح اطمینان ۹۵ درصد در میانگین نمره میزان امنیت محیطی با هم مشابه هستند (به اصطلاح، فرض H_0 که دلالت بر عدم معنی داری تفاوت دارد، رد می شود). و نتیجه می گیریم که: بین میزان امنیت محیطی، بین مردان و زنان منطقه پیام تفاوت معناداری وجود دارد. و زنان بیشتر از مردان احساس ناامنی دارند.

چهارمین کنفرانس ملی شهرسازی، معماری، عمران و محیط زیست

جدول (۳) میزان امنیت محیطی، در اوقات مختلف روز منطقه پیام

فاصله اطمینان ۹۵ درصد برای اختلاف حد بالا و پایین	وقوع میان میان		سطح معناداری برای آزمون دو دامنه (Sig)	درجه آزادی	مقدار t	انحراف معیار	میان میان	میان میان
	حد بالا	حد پایین						
۵/۳۶۹	-۰/۲۰۴	۲/۵۴۷	۰/۰۰۰	۳۲۵	۱/۲۱۰	۱۳/۳۶۸	۸۲/۱۴	زن
								مرد
						۱۴/۲۴۸	۸۸/۳۶	

۱۰- نتیجه گیری

نیاز به امنیت، از بنیادی ترین نیازهای انسان در هر محیطی است که آرامش، رشد، شکوفایی، بروز استعدادها و خلاقیت ها و نیل به همه کمالات انسانی در سایه آن محقق می شود. به تعبیر برخی دانشمندان، مسئله امنیت اجتماعی (جمعی) از دلایل اصلی چشم پوشی بشر از آزادی و حیات طبیعی و قبول کردن زندگی جمعی است. از آنجا که فضاهای شهری امروزی مولفه ای برای وقوع نابهنجاری های شهری و در نتیجه عدم وقوع امنیت در شهر می باشد، بنابر این بررسی جنبه های کیفی و کمی امنیت چه از لحاظ کالبدی و چه از لحاظ اجتماعی در فضاهای شهری امری ضروری است. همچنین بررسی شرایط امنیت زنان و دختران در فضاهای شهری، بخصوص در هنگام شب، دارای اهمیت است. پس از بررسی های انجام شده به این نتیجه رسیدیم که: بین میزان امنیت محیطی، در مناطق مرکزی شهر و منطقه پیام تفاوت معناداری وجود دارد. بین میزان امنیت محیطی، در اوقات مختلف روز، در منطقه پیام تفاوت معناداری وجود دارد. بین میزان امنیت محیطی، بین مردان و زنان منطقه پیام تفاوت معناداری وجود دارد.

۱۱- پیشنهادات

- اعتماد سازی برای تقویت احساس امنیت و ایجاد فرصت های ارتقای اجتماعی برای همه افراد جامعه و توجه ویژه به گروه های حاشیه ای و کمک به برقراری ارتباط بین جوامع و گروه های اجتماعی؛
- بهبود تعامل مسئولان با شهروندان و برقراری رابطه با مردم به ویژه جوانان برای افزایش احساس امنیت جانی و مالی در منطقه؛
- حسن نیت و شفاف سازی کامل در ارائه اطلاعات و اخبار مشکلات مسئولان محلی؛
- ارتقای عملکرد نظارت نهادی بیشتر از طرف سازمان های دولتی تنظیم کننده روابط افراد در جامعه
- استفاده از ریش سفیدان محلی برای افزایش احساس امنیت اجتماعی مردم و جوانان؛
- ایجاد و گسترش نهادهای مدنی برای افزایش زمینه های مشارکت مردمی و افزایش احساس امنیت وجودی شهروندان محله؛
- کوشش برای کاهش بی اعتمادی مردم به یکدیگر، بستگان، نهادهای سیاسی و اجتماعی؛
- استفاده از مشارکت های مردمی و تشکیل هسته های مردمی پیشگیری از جرم و افزایش امنیت؛
- اطلاع رسانی مناسب در باره اقدامات انجام شده برای کاهش و رفع تهدیدها و افزایش احساس امنیت؛
- جلوگیری از پخش شایعات، حوادث و اخباری که باعث تشویش اذهان و افزایش اضطراب و ناامنی خاطر مردم می شوند؛

چهارمین کنفرانس ملی شهرسازی، معماری، عمران و محیط زیست

مراجع

۱. ادیبی سعدی نژاد فاطمه و عظیمی آزاده ۱۳۹۰. تبیین امنیت در محیط شهری بر مبنای پارامترهای کالبدی و طراحی نمونه موردی شهر بابلسر. فصلنامه آمایش محیط. شماره ۱۵. ص ۸۳.
۲. حسینی، فاطمه السادات؛ فیروز مردان و زهرا پورجهانشاهی، ۱۳۹۲، بررسی و سنجش حس امنیت در مناطق مختلف شهری (نمونه موردی: مناطق ۲ و ۴ کرمان)، اولین همایش ملی جغرافیا، شهرسازی و توسعه پایدار، تهران، انجمن محیط زیست کومش، دانشگاه صنعت هوایی
۳. ساسانی پور، محمد؛ آدینه ادیب و غزاله ذوالفقارلو، ۱۳۹۳، سنجش تفاوت احساس امنیت روانشناختی کاربران فضاهای عمومی در مناطق مختلف شهری (مطالعه موردی کلانشهر شیراز)، هفتمین کنگره انجمن ژئوپلیتیک ایران (جغرافیای سیاسی شهر)، تهران، انجمن ژئوپلیتیک ایران، دانشگاه خوارزمی
۴. صالحی اسماعیل. ۱۳۹۰ برنامه ریزی و طراحی محیطی امنیت در محیط زیست شهری. تهران: سازمان شهرداریهای کشور. ص
۵. فریبا قرایی، نفیسه راد جهانبانی، نازیلا رشیدپور (۱۳۸۹) بررسی و سنجش حس امنیت در مناطق مختلف شهری نمونه موردی: مناطق ۲ و ۱۱ تهران. فصلنامه آرمانشهر. شماره ۴
۶. کارگر بهمن ۱۳۸۳. امنیت شهری. تهران: انتشارات سازمان جغرافیائی نیروهای مسلح. ص ۲۹.
۷. محسن شاطریان، صدیقه کیانی سلمی، سمیرا شفیعی. (۱۳۹۵) سنجش عوامل مؤثر بر احساس امنیت در مناطق روستایی (مطالعه موردی شهرستان نطنز). فصلنامه علمی - پژوهشی برنامه ریزی فضایی (جغرافیا). سال ششم، شماره سوم، (پیاپی ۲۲)، پاییز ۱۳۹۵
۸. هزارجریبی جعفر. سال ۱۳۹۲. احساس امنیت اجتماعی از منظر توسعه گردشگری. مجله جغرافیا و برنامه ریزی محیطی. شماره ۲۲۲. ص ۱۳۰.
۹. الیاس زاده مقدم سید نصرالدین. ۱۳۸۹ بررسی شاخص های برنامه ریزی شهری مؤثر در ارتقای امنیت زنان در فضاهای عمومی با رویکرد مشارکتی نمونه موردی بخش مرکزی شهر تهران. نشریه هنرهای زیبا. شماره ۴۴. ص ۴۴.
10. Applegate, L.M., Austin, R.D., and McFarlan, W.F. (2003). *Corporate Information Strategy & Management*, International Edition, Sixth edition, McGraw- Hill.
11. Clarke, S. (2001). *Information Systems Strategic Management*, Anintegrated approach, Routledge, Taylor & Francis Group, London & New York.
12. Dohertya, N.F., Marplesa, C.G. and Suhaimib, A. (1999) *The relative success of alternative approaches to strategic information systems planning: an empirical analysis*, Journal of Strategic Information Systems 8 . pp. 263-283.